Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на правосъдието	**Нормативен акт:** проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието (обн., ДВ, бр. 71 от 1992 г.)
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Филип Савов – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ Донка Аврамова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“	**Телефон и ел. поща:** 02/ 9237 463, F_Savov@justice.government.bg 02/ 9237 341, d_avramova@justice.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „НЕВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИТЕ ОТ РЕГИСТЪРА ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 760Е, АЛ. 4 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН ЗА СЪБИРАНЕ НА РАЗХОДООПРАВДАНИ ТАКСИ“

1.1. *Кратко описание на проблема и причините за неговото възникване:*

Със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (ЗИД ТЗ), приет от Народното събрание на 18 септември 2024 г. и обнародван в „Държавен вестник“, бр. 82 от 2024 г., беше усъвършенствана уредбата във връзка със създаване на регистър по несъстоятелност при Министерството на правосъдието. Съгласно чл. 760е от Търговския закон (ТЗ), актовете в производството по несъстоятелност на предприемача се вписват или обявяват в регистъра по несъстоятелност, който се води и поддържа от Министерството на правосъдието (регистъра).

Според чл. 760з ТЗ решенията на съда в производството по погасяване на задължения се обявяват в регистъра, а според чл. 800 ТЗ актовете по чл. 767 в производството по стабилизация на предприемача се вписват или обявяват в същия регистър.

В чл. 760е, ал. 4 ТЗ се предвижда, че Министерството на правосъдието събира такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет, за предоставяне на следните услуги от регистъра: 1. вписване и обявяване на актове; 2. издаване на удостоверение; 3. извършване на писмена справка; 4. издаване на заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него; 5. предоставяне на базата данни или част от нея.

Съгласно чл. 2 и 3 от Закона за държавните такси те биват прости и пропорционални. Простите такси се определят въз основа на необходимите материално-технически и административни разходи по предоставяне на услугата. Те се заплащат при предявяване на искането за извършване на действието и/или при издаване на документа, за който се плаща такса, така както е указано в съответната тарифа.

Към настоящия момент не са определени размерите на държавните такси, събирани за извършване на вписвания, обявявания и издаване на документи от регистъра. Това означава, че не може да бъде спазено законовото изискване за извършване на съответните услуги след заплащане на държавна такса в нормативно определен размер. Липсва и възможност за покриване на разходите, свързани с поддържането на регистъра, възнагражденията на съответните служители и консумативите относно извършването на тези услуги, ползващи само определени лица, без да е налице основание те да се пренасят върху всички данъкоплатци.

Това налага, освен издаване на наредба за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра, да бъде прието и постановление на Министерския съвет за допълнение на *Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието* (Тарифа № 1 към ЗДТ), тъй като действащата тарифа не урежда размера на дължимата държавна такса за услугите от регистъра.

1.2. *Възможности за решаване на проблема в рамките на съществуващото законодателство:*

За решаване на проблема ще бъде предприето надграждане на Автоматизираната информационна система (АИС) за производство по несъстоятелност и стабилизация към Министерството на правосъдието, създаване на свързаност с други информационни системи, предоставяне на свободен достъп до публичните данни, създаване на вътрешни правила и персонален капацитет.

Въпреки това проблемът **не може** да бъде разрешен единствено чрез организационни или технологични мерки, тъй като измененията в тарифата са императивно предписани. В българското право на конституционно ниво е въведен принципът за законоустановеност на държавните такси – чл. 60, ал. 1 от Конституцията на Република България, съответно чл. 1 от Закона за държавните такси. Съгласно § 26, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към ЗИД ТЗ (ДВ, бр. 82 от 2024 г.), в 6-месечен срок от влизането му в сила Министерският съвет следва да приеме измененията и допълненията, произтичащи от този закон, в Тарифа № 1 към ЗДТ.

1.3. *Причини действащата нормативна рамка да не позволява решаване на проблема:*

Тарифа № 1 към ЗДТ не предвижда размери на държавни такси за новосъздаваните услуги от регистъра, а размерите на таксите не могат да се извеждат по аналогия (вж. т. 1.2.).

1.4. *Задължения, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или от правото на Европейския съюз:*

Със ЗИДТЗ (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.) са въведени изискванията на *Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за рамките за превантивно преструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване ефективността на производства по преструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 (ОВ, L 172/18 от 26 юни 2019 г.)*. Според член 24 от *Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година относно производството по несъстоятелност* държавите членки създават и поддържат на своята територия един или повече регистри, в които се публикува информация относно производства по несъстоятелност.

Обхватът на подлежащите на вписване обстоятелства и на обявяване актове е определен в чл. 24 от цитирания регламент, както и в множество разпоредби на Търговския закон, като

съгласно чл. 760в и 798 ТЗ по отношение на производствата по несъстоятелност и стабилизация на предприемача се прилагат субсидиарно разпоредбите относно едноличния търговец.

Параграф 26 от преходните и заключителните разпоредби към ЗИД ТЗ (ДВ, бр. 82 от 2024 г.) предвижда в 6-месечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет да приеме необходимите изменения в Тарифа № 1 към ЗДТ, а министърът на правосъдието да издаде наредбата по чл. 760е, ал. 3 ТЗ.

1.5. *Последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политики:*

Възможността за провеждане на производства по несъстоятелност на предприемача беше въведена през 2023 г., а вписването, обявяването и издаването на документи от регистъра – през 2024 г. Към настоящия момент подзаконова уредба (наредба и съответни пера от тарифа) не съществуват. Поради това и **не са извършвани** последващи оценки на нормативни актове и анализи за изпълнение на политиките.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 „СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИТЕ ПО ЧЛ. 760Е, АЛ. 4 ТЗ ЗА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА ПРИ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПРЕКИТЕ И НЕПРЕКИТЕ РАЗХОДИ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ОРГАН, ОСТОЙНОСТЕНИ СЪОБРАЗНО АКТУАЛНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ В СТРАНАТА“

Чрез комплекс от нормативни, организационни и технически мерки регистърът следва да функционира в съответствие със споменатите в т. 1.4. нормативни изисквания. Действията по обработка и проверка на заявленията за вписване, обявяване и за издаване на удостоверения, справки и заверени преписи следва да бъдат финансово обезпечени, без тежестта за това да се прехвърля върху данъчните приходи. Размерите на таксите следва да бъдат определени въз основа на разходите за административно обслужване.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. предприемачи

1.1. в производство по несъстоятелност;

1.2. в производство по стабилизация;

1.3. в производство по погасяване на задължения;

Броят на предприемачите е променлив. Броят на предприемачите, спрямо които са висящи такива производства, също се променя във времето, тъй като се подават нови молби, а част от производствата приключват или се прекратяват.

Фигурата на предприемача беше дефинирана законодателно със ЗИДТЗ (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.). Общият брой предприемачи не може да бъде точно определен, тъй като според чл. 760а ТЗ това са всички физически лица, които упражняват стопанска дейност, занаят или свободна професия, които не са еднолични търговци. Тези дейности и професии са разнородни и не всички

подлежат на регистрация, а и липсват статистически данни за дела от тях, които изпадат в неплатежоспособност.

Приблизителен извод за броя на предприемачите може да бъде направен на база на лицата, които подлежат на регистрация по Закона за регистър БУЛСТАТ. Регистрирани са **82 377 физически лица**, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност. Извън тях 59 590 чуждестранни физически лица, които не притежават единен граждански номер или личен номер на чужденец, са регистрирани по чл. 3, ал. 1, т. 10, буква „а“ от закона, като част от тях извършват търговска дейност или независими лични услуги; а 615 физически лица са регистрирани лица по чл. 3, ал. 1, т. 11 от закона, като част от тях са осигурители. Следва да се има предвид, че вероятно както част от подлежащите на регистрация, така и част от подлежащите на дерегистрация субекти не са изпълнили задълженията си.

Данните за висящите към настоящия момент производства по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения на предприемачи са предварителни. Възможността за провеждане на такива производства също беше въведена със ЗИДТЗ (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.). Наредбата по чл. 760е, ал. 3 ТЗ за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност следва да бъде приета в срока за приемане на тарифата. Поради това, предвид относително краткия изминал период и липсата на подзаконова уредба, а оттам и надграждане на регистъра и връзките му с други информационни системи, както и липсата на нагласа у адресатите на нормите да организират стопанската си дейност с оглед на новите правила, не може да се определи с точност нито очакваният средногодишен брой производства, съответно на вписванията и отбелязванията по тях, нито какъв би бил интересът на гражданите и организациите за получаване на справки извън безплатния достъп чрез публичния интерфейс на регистъра, както и за получаване на удостоверения и заверени преписи. До настоящия момент съдилищата са подали данни за относително малък брой образувани производства по несъстоятелност на предприемачи – около 3 бр., а такива за стабилизация и погасяване на задължения няма.

Ориентир може да бъде и броят производства, образувани спрямо еднолични търговци (ЕТ) – средно 16 на година по несъстоятелност,0 по стабилизация и 0 по погасяване на задължения през последните 5 години. Следва да се има предвид, че поради голямата си продължителност към даден момент може да са активни по-голям брой производства. Посочената бройка е при 258 632 вписани и незаличени ЕТ (около 3 пъти повече от свободните професии и занаятчиите), като точният брой на икономически активните ЕТ не може да бъде преценен, доколкото съгласно чл. 38, ал. 9 от Закона за счетоводството, те не дължат нито публикуване на годишни финасови отчети (ако имат активи под 4 млн.лв, продажби под 8 млн.лв. и персонал под 50 души – около 52 предприятия годишно), нито на декларации за липса на дейност.

2. съдилища – 34 бр.

Компетентни да разглеждат първоинстанционните производства по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения са 28-те окръжни съдилища. Въззивни жалби срещу техните актове се разглеждат от 5-те апелативни съдилища. Трета инстанция по всички такива дела е Върховният касационен съд.

3. синдици – 340 бр.

Последният *Актуален списък на лицата, на лицата, които могат да бъдат назначавани в производства по несъстоятелност по Търговския закон*, обнародван в Държавен вестник, бр. 45 от 2024 г., включва 340 души. В текущите списъците на синдиците в АИС за производство по несъстоятелност и стабилизация към Министерството на правосъдието са включени 285 синдици.

С проекта за наредба за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра се предвижда внасяне на такси при вписване по заявление, т.е. от синдиците. Тези такси обаче би следвало да бъдат поети от разноските в производството по несъстоятелност.

4. Министерството на правосъдието

Министърът на правосъдието организира и контролира воденето на регистъра. Вписванията, обявяванията и издаването на удостоверения, справки и заверени преписи се извършват от служители от администрацията на министерството.

5. всички физически и юридически лица в страната и чужбина

В относително редки ситуации всяко физическо или юридическо лице може да има необходимост да поиска издаване на удостоверение, справка или заверен препис от регистъра – било, за да докаже, че самото лице е или не е в производство по несъстоятелност, стабилизация или опрощаване; било за да установи, извън безплатния достъп чрез публично достъпен интерфейс, състоянието на своя длъжник към настоящия или минал момент; било, за да установи състоянието на свой бъдещ съконтрагент. Доколкото възможността за провеждане на производства по несъстоятелност на предприемача беше въведена през 2023 г., а вписването, обявяването и издаването на документи от регистъра – през 2024 г., дотолкова броят на подлежащите на издаване документи не може да бъде точно определен.

По-специфичен интерес от справки биха могли да имат страните в производствата и техните представители. Предприемачите са посочени в подточка 1. Броят на останалите страни по всяко дело варира, като броят на делата, посочени в подточка 1, може да послужи като известна индикация. Представителите по трудово и служебно правоотношение не могат да бъдат точно установени, а *Списъкът на действащите адвокати в Република България за 2025 г.*, обнародван в Държавен вестник, бр. 104 от 2024 г., включва 13 641 души.

За сравнение може да бъде използван броят на документите, издадени от Регистър БУЛСТАТ и от търговския регистър. По отношение на посочените по-горе 82 377 лица, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност, са издадени 481 удостоверения на електронен носител и 7982 на хартиен носител от 1 май 2016 г. до 28 февруари 2025 г., или средно по 940 удостоверения на година. Тук следва да се има предвид, че партидите в БУЛСТАТ се създават при започване на стопанската дейност, а в регистъра ще се създават едва при откриване на производство по несъстоятелност, стабилизация или погасяване на задължения, както и че Законът за регистър БУЛСТАТ не предвижда издаване на преписи от документи. По отношение на ЕТ са издадени 385 579 удостоверения на хартиен и електронен носител от търговския регистър за последните 5 години, или средно 128 526 на година. И тук следва да се отчита, че ЕТ са около 3 пъти повече от свободните професии и занаятчиите, без да се знае колко от тях са активни, но данните в търговския регистър са от значение за всяка сделка, а не се отнасят само до производствата по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Не се извършват нормативни промени, нито се предприемат други мерки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се извършват услугите по вписване, обявяване и издаване на документи от регистъра в съответствие със закона, не могат да завършат производствата по несъстоятелност на предприемачите, чиято предпоставка са вписванията, и се накърняват правната сигурност и възможността за защита на интересите на кредиторите на предприемачите и третите лица.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Няма.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Предприемачи, които са малки и средни предприятия (МСП) и са изпаднали в неплатежоспособност, не могат да приключат процедури по несъстоятелност и да се достигне до погасяване на задълженията им в предвидените от закона случаи. МСП, които са кредитори или бъдещи контрагенти на предприемачи, не могат да се информират пълноценно и достоверно относно техния статус и да защитят правата си.

Административна тежест:

Не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „ДОПЪЛНЕНИЕ НА ТАРИФА № 1 КЪМ ЗДТ“:

Описание:

Приема се постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 1 към ЗДТ. В раздел „Г. Такси, събирани от Министерството на правосъдието“ се създава точка 62ц, с която се въвеждат прости такси, събирани при подаване на заявления за услугите от регистъра. Основният размер на таксите е 26 лв. за вписване и обявяване на актове, 17 лв. за издаване на удостоверение и за извършване на писмени справки и 18 лв. за издаване на заверено копие на хартиен носител. Съобразно чл. 10а, ал. 2 от Закона за електронното управление се определят по-ниски размери при заявяване и изпълнение на услугите по електронен път: 20 лв. за вписване и обявяване на актове, 11 лв. за издаване на удостоверение, 13 лв. за извършване на писмени справки и 14 лв. за издаване на заверено копие на хартиен носител.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Възможно е законосъобразно вписване и обявяване на обстоятелства в регистъра по заявление (обявяване на списъци на приетите и неприетите вземания и сметка за разпределение), което позволява развитие и завършване на производствата по несъстоятелност на предприемачите и погасяване на задълженията им в предвидените от закона случаи. По този начин се подобрява бизнес средата и се дава възможност за втори шанс на предприемачите.

Възможно е законосъобразно издаване на удостоверения, справки и заверени преписи от регистъра, което дава възможност на заинтересуваните кредитори и контрагенти на

предприемачите, извън безплатния достъп чрез публично достъпен интерфейс, да се информират пълноценно и достоверно за състоянието на предприемача към настоящия или минал момент и да защитят своите права и законни интереси, като предотвратят загуба на вземанията си.

Позволява се осъществяването на дейността на синдиците като самонаети лица.

Осигуряват се ресурси за функциониране и надграждане на регистъра, без тежестта за това да се прехвърля върху данъчните приходи.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Няма.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Съгласно чл. 760а ТЗ предприемачите са физически лица, чиято дейност не се води по търговски начин. Косвена последица от тази дефиниция е, че предприемачите са МСП. МСП са и част от лицата, които могат да искат издаване на документи от регистъра. Следователно посочените по-горе положителни въздействия се отнасят преди всичко за МСП.

Административна тежест:

Събирането на такси представлява разноски в производството по несъстоятелност, съответно разходи за издаване на документи. Това обаче не може да се оцени като негативно въздействие, защото производството по несъстоятелност предполага, че лицето доброволно е започнало предприемаческа дейност (а понякога само е поискало откриване на производство по несъстоятелност), а документите се издават по доброволно искане на заявителя. Без приемане на тарифа въпросните услуги въобще не биха могли да бъдат предоставяни в съответствие със закона. Воденето на регистъра, задълженията за вписване и обявяване и последиците при бездействие са следствие от преценката за целесъобразност на въвеждането на такова производство в правото на Европейския съюз и Търговския закон, а не от подзаконовата уредба относно конкретния размер на таксите.

Разходите за гражданите и бизнеса от таксите в резултат от предлаганите изменения се изразяват в размера на таксите и евентуални транзакционни регистри. Индивидуалният размер на таксите е от 11 до 26 лв. (вж. по-горе в настоящата точка), но общият им размер не може да бъде оценен към настоящия момент (вж. т. 3). Разходите на време за заявяване и получаване на услугите не следват от оценявания нормативен акт, който се отнася само до размера на таксите.

Таксите ще са предварително определени, предвидими и разходоориентирани. Чрез предвидените за целта по-ниски размери се стимулира електронното заявяване и изпълнение на услугите, което ускорява услугите и облекчава гражданите и бизнеса.

Вариант 3 „НЕНОРМАТИВНА НАМЕСА“:

Описание:

Не се извършват нормативни промени. Вариант 3 предполага разрешаване на идентифицирания проблем чрез осигуряване на методическа подкрепа посредством провеждане на информационни кампании и обучения, изготвяне на указания, насоки с цел укрепване на административния капацитет и оптимизиране на административните процедури.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Дефинираният в т. 1 проблем не може да бъде разрешен единствено чрез организационни или технологични мерки, тъй като измененията в тарифата са императивно предписани (чл. 60 от Конституцията на Република България, чл. 1 ЗДТ, § 26, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към ЗИД ТЗ, обн., ДВ, бр. 82 от 2024 г.).

Следователно няма да могат да се извършват законосъобразно услугите по вписване, обявяване и издаване на документи от регистъра в съответствие със закона, няма да могат да завършват производствата по несъстоятелност на предприемачите, чиято предпоставка са вписванията, и ще се накърнят правната сигурност и възможността за защита на интересите на кредиторите на предприемачите и третите лица.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Предприемачите, които са изпаднали в неплатежоспособност, не могат да приключат процедури по несъстоятелност и да се достигне до погасяване на задълженията им в предвидените от закона случаи. МСП, които са кредитори или бъдещи контрагенти на предприемачи, не могат да се информират пълноценно и достоверно относно техния статус и да защитят правата си.

Административна тежест:

При този вариант административната тежест не се променя.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	**Вариант 2 „Допълнение на Тарифа № 1 към ЗДТ“:**	**Вариант 3 „Ненормативна намеса“**
Ефективност	Цел 1: „създаване на условия за предоставяне на услугите по чл.760е, ал. 4 ТЗ за гражданите и бизнеса при възстановяване на преките и непреките разходи на административния орган,	ниска	висока	ниска

	остойностени съобразно актуалните икономически условия в страната“			
Ефикасност	Цел 1: „създаване на условия за предоставяне на услугите […] при възстановяване на […] разходи“	ниска	висока	ниска
Съгласуваност	Цел 1: „създаване на условия за предоставяне на услугите […] при възстановяване на […] разходи“	ниска	висока	ниска

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „ДОПЪЛНЕНИЕ НА ТАРИФА № 1 КЪМ ЗДТ“:

Приема се постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 1 към ЗДТ, с което се определят такси за вписване и обявяване на актове, издаване на удостоверение, извършване на писмени справки и издаване на заверено копие на хартиен носител, чиито размери зависят от това, дали заявлението е подадено и удостоверението се издава по електронен път или не. По този начин се постига висока степен на изпълнение на критериите за ефективност, ефикасност и съгласуваност по отношение на целта за „създаване на условия за предоставяне на услугите по чл. 760е, ал. 4 ТЗ за гражданите и бизнеса при възстановяване на преките и непреките разходи на административния орган, остойностени съобразно актуалните икономически условия в страната“. При избор на вариант 1 „Без действие“ и вариант 3 „Ненормативна намеса“ описаният по-горе проблем въобще не би бил разрешен.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Събирането на такси представлява разноски в производството по несъстоятелност, съответно разходи за издаване на документи. Това обаче не може да се оцени като негативно въздействие, защото производството по несъстоятелност предполага, че лицето доброволно е започнало предприемаческа дейност (а понякога само е поискало откриване на производство по

несъстоятелност), а документите се издават по доброволно искане на заявителя. Без приемане на изискваната по закон тарифа въпросните услуги въобще не биха могли да бъдат предоставяни. Воденето на регистъра, задълженията за вписване и обявяване и последиците при бездействие са следствие от преценката за целесъобразност на въвеждането на такова производство в правото на Европейския съюз и Търговския закон, а не от подзаконовата уредба относно конкретния размер на таксите.

Таксите ще са предварително определени, предвидими и разходоориентирани. Чрез предвидените за целта по-ниски размери се стимулира електронното заявяване и изпълнение на услугите, което ускорява услугите и облекчава гражданите и бизнеса.

По отношение на таксите не е директно приложима *Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им*, приета с Постановление № 1 на Министерския съвет от 2012 г., тъй като тя се отнася към такси за регулиране и контрол под формата на лицензионни, регистрационни и разрешителни режими, каквито не са предмет на производствата пред регистъра по несъстоятелност при МП. Таксите са определени съобразно посочените по-горе правила на Закона за държавните такси (вж. приложенията).

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

Регламентирането на таксите само способства за изпълнението на услуги по вписване, обявяване и издаване на документи от регистъра, които обаче са законова последица, произтичаща от правото на Европейския съюз и Търговския закон (вж. т. 1.4.).

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

Регламентирането на таксите само способства за изпълнението на услуги по вписване, обявяване и издаване на документи от регистъра, които обаче са законова последица, произтичаща от правото на Европейския съюз и Търговския закон (вж. т. 1.4.)

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

◉ Актът засяга пряко МСП

○ Актът не засяга МСП

Съгласно чл. 760а ТЗ предприемачите са физически лица, чиято дейност не се води по търговски начин. Косвена последица от тази дефиниция е, че предприемачите са МСП. МСП са и част от лицата, които могат да искат издаване на документи от регистъра. Следователно посочените по-горе положителни въздействия се отнасят преди всичко за МСП.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Подготовката на проекта на нормативния акт е извършена в рамките на работна група, в която са взели участие представители на Върховния касационен съд, окръжните съдилища, Висшия адвокатски съвет, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на електронното управление, дирекция „Правна“ към администрацията на Министерския съвет, Комисията за защита на личните данни, Агенцията по вписванията, различни дирекции на Министерството на правосъдието и организациите на синдиците. Поканени са били и Министерството на финансите, Националната агенция по приходите и Висшия съдебен съвет.

Проектът за акт ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на правосъдието с 30-дневен срок за становища.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

Регламентирането на таксите способства за изпълнението на услуги по вписване, обявяване и издаване на документи от регистъра, чието водене произтича от правото на Европейския съюз и Търговския закон (вж. т. 1.4.). Не е налице оценка на въздействието на ниво Европейски съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

1. Търговски закон;
2. ЗИД на ТЗ (ДВ, бр. 82 от 2024 г.);
3. ЗИД на ТЗ (ДВ, бр. 66 от 2023 г.);
4. разчети за определяне на таксите – Приложение №1 към финансовата обосновка;
5. справка от Агенцията по вписванията.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. АИС за производство по несъстоятелност и стабилизация към Министерство на правосъдието – https://aistn.mjs.bg/
2. списък на синдиците – https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=215720
3. списък на адвокатите – https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=231146
4. Търговски закон - https://lex.bg/laws/ldoc/-14917630
5. ЗИД на ТЗ (ДВ, бр. 82 от 2024 г.) - https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=228803
6. ЗИД на ТЗ (ДВ, бр. 66 от 2023 г.) - https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=197682

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност:

Дата: X

Подпис: Д-Р ЛЮБОМИР ТАЛЕВ
директор на дирекция "Съвет по законод...